

інвестиції в реальний капітал. Тільки вони можуть забезпечити зростання національної економіки нашої держави.

Список використаних джерел

1. Сапич В. І., Сапич Н.М. Міжнародна економіка. Практикум. Суми: Університетська книга, 2003. 159 с.
2. Черноусова М. Можливості транснаціоналізації економіки України на базі вдосконалення процесу залучення прямих іноземних *Журнал Європейської економіки*. 2009. № 2. 157с.
3. Агеев В. Политики и реальная цена инвестиций в Украину. *Рынок. Biz*. 2009. № 1. 132с.

МІСЦЕ УКРАЇНИ У ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ РЕЙТИНГАХ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ

Петренко Л. М., асистент

*Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна*

Рівень інвестиційного розвитку формується під дією таких найбільш впливових чинників, як: політична стабільність; ефективність законодавчого забезпечення інвестиційної діяльності; стабільність економічного розвитку; стан державного регулювання економіки; розвиненість фінансових ринків.

Сьогодні стан інвестиційного клімату України не сприяє зацікавленості інвесторів у розміщенні свого капіталу в економіку нашої держави. Це пов'язано з нерозвиненістю законодавчої бази, політичною нестабільністю, недостатня сформованість інвестиційної інфраструктури та високий рівень корумпованості та бюрократії.

При визначенні інвестиційної привабливості країни достатньо популярними є відомі індекси, що оцінюються інвестиційними, посередницькими та консалтинговими компаніями та рейтинговими агентствами, а також великими корпораціями, біржами і фінансовими групами та бізнес-журналами (табл. 1).

Згідно з дослідженнями Всесвітнього економічного форуму, Україна за індексом глобальної конкурентоспроможності погіршила свої позиції у 4 з 12 основних показників. Найбільше втрачено (мінус 13 пунктів) за складовою «Ефективність ринку праці». Тенденція до погіршення цього показника спостерігалася і в минулорічних дослідженнях, при чому в минулому році погіршила свої позиції на 17 пунктів [1]. Також, Україна зазнала втрат за оцінкою інноваційної складової Індексу – («мінус» 9 пунктів),

інфраструктурної («мінус» 3 пункти) та за складовою, що характеризує вищу освіту та професійну підготовку («мінус» 2 пункти).

Таблиця 1

Місце України у світових рейтингах, що характеризують інвестиційну привабливість країн за період 2010-2017 рр.

Показники	Роки							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Індекс глобальної конкурентоспроможності (Global Competitiveness Index)	89 (з 143)	82 (з 144)	73 (з 144)	84 (з 148)	76 (з 144)	79 (з 140)	85 (з 138)	81 (з 137)
Індекс ведення бізнесу (The Doing Business)	147 (з 183)	149 (з 178)	152 (з 183)	137 (з 184)	112 (з 189)	96 (з 185)	83 (з 190)	80 (з 190)
Індекс сприйняття корупції (Transparency International)	134 (з 178)	152 (з 182)	144 (з 174)	144 (з 177)	142 (з 175)	130 (з 167)	131 (з 176)	130 (з 180)
Індекс економічної свободи (Heritage Foundation)	162 (з 179)	163 (з 179)	161 (з 179)	163 (з 179)	155 (з 179)	162 (з 178)	162 (з 178)	166 (з 178)
Індекс інвестиційної привабливості (BDO International Business Compass)			115 (з 174)	99 (з 174)	109 (з 174)	89 (з 174)	130 (з 174)	134 (з 174)

Джерело: складено на основі [1,2,3,4,5]

Незважаючи на незначні покращення, в 2017 році в нас все ще найгірші позиції за оцінкою міцності банків (130-те місце), за регулюванням фондових бірж (134-те місце), за якістю доріг (130-те місце), за інфляційними змінами та за здатністю країни утримувати таланти (129-те місце), за захистом права власності (128-те місце), що пов'язано з інфляцією, корупцією, політичною нестабільністю, високими податковими ставками, складністю податкового законодавства, нестабільністю урядів, ускладнений доступ до фінансів, неефективну державну бюрократію, регулювання валютного ринку, недостатню освіченість працівників, погану етику робочої сили, недостатню здатність до інновацій, обмежувальне регулювання ринку праці, невідповідну якість інфраструктури, злочинність та крадіжки, низьку якість охорони здоров'я.

Світовим банком визначається індекс ведення бізнесу (The Doing Business), що відображає простоту здійснення підприємницької діяльності у різних країнах. За рівнем сприятливості умов для ведення бізнесу Україна зайняла 80-те місце між Сан-Марино (79-те) та Боснією і Герцеговиною (81-ше) [2]. За даними Світового банку, в сфері легкості відкриття та ведення бізнесу Україна займала 30-е місце з 189-ти. Країні вдалося скоротити час, необхідний для реєстрації платників податків ПДВ, був також скасований збір за реєстрацію бізнесу. Крім того, Україна піднялася зі 185-го на 137-те місце за показником доступності електроенергії: на сьогодні підключення бізнесу до електромереж

займає 263 дня. У той же час країна опустилася з 43-ї на 98-му позицію за показником забезпечення виконання контрактів, а за показником отримання дозволу на будівництво - з 70-ї на 140-у.

Окремої уваги потребують показники рейтингу, за якими Україна посіла найгірші місця: за показником отримання дозволів на будівництво ми займаємо 140-ву позицію з-поміж 190-та країн. За показником міжнародної торгівлі Україна отримала в рейтингу 150-те місце та суттєво поступається Польщі (1-ше місце), Білорусі (30-те) та Молдові (34-те). Найгірший рейтинговий показник України, як і в 2016 році, – вирішення проблем неплатоспроможності (150-те місце), яким досліджуються часові та фінансові витрати, а також кінцевий результат процесу вирішення питань неплатоспроможності підприємства.

Індекс сприйняття корупції (Transparency International) щорічний рейтинг країн світу, що укладається організацією Transparency International з 1995 року[3]. Країни у рейтингу впорядковані за показником рівня корупції, який базується на оцінках підприємців та аналітиків. Україна здобула 30 балів зі 100 можливих у дослідженні Transparency International «Індекс сприйняття корупції» (CPI) за 2017 рік і посіла 130-те місце (зі 180 країн). Це на 1 бал більше та на 1 позицію вище, ніж у минулому році (29 балів, 131-ше місце зі 176 країн). Але в динаміці результати минулого року нижчі (1 бал проти 2) ніж у 2016 році та вперше з 2010 року обійшла Росію (29 балів), яка не покращила свої позиції за минулий рік.

Індекс економічної свободи (Heritage Foundation) показник, який щорічно розраховується Wall Street Journal і Heritage Foundation для більшості країн світу з 1995 року [4]. В 2017 році Україна набрала 48,1 бала, це на 1,3 бала вище, ніж в попередньому році. Із досягнень України за 2017 рік відзначають торгову свободу і податкову політику, із моментів, що викликають занепокоєння: верховенство закону, державні витрати, інвестиційну свободу.

Крім України, до списку країн з «репресивною економікою» входять ще 22 країни. Поруч з Україною в рейтингу – Ангола і Суринам.

Індекс інвестиційної привабливості (BDO International Business Compass) BDO Business Compass дає оцінку інвестиційної привабливості країни, представляючи інформацію як багатовимірне поняття в трьох вимірах: економічні чинники, політико-правове поле і соціально-культурні умови [5]. Розглядаючи динаміку індексу за 2012-2017 рр. значення показника не мало чіткої динаміки. Найкраще значення показника спостерігалось в 2015 році (89-те місце) та в 2013 році 99-те місце). Найгірше спостерігається в 2016 році (130-те місце) та 2017 році (134-те місце).

Отже, підсумовуючи вище викладене Україна не є привабливою для іноземних інвестицій, про що свідчить рейтинг економічних свобод, в якому Україна зарахована, так як має низькі показники з права власності, державних витрат, інвестиційної свободи, свобода від корупції. Також для інвесторів є неприйнятними значення макроекономічних показників: інфляції, сальдо торговельного балансу, темпів зростання ВВП та непослідовність економічних реформ тощо.

Список використаних джерел

1. The Global Competitiveness Report 2017–2018. URL: <http://www3.weforum.org/docs/GCR20172018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2017%E2%80%932018.pdf> (дата звернення: 07.05.2019).
2. The Doing business : веб-сайт. URL: <http://russian.doingbusiness.org>. (дата звернення: 07.05.2019).
3. Transparency international corruption index. Corruption Perceptions Index 2017 : веб-сайт. URL: https://www.transparency.org/news/feature/corruption_perceptions_index_2017. (дата звернення: 07.05.2019).
4. The Heritage Foundation, 2017 : веб-сайт. URL: <http://www.heritage.org/index/about> (дата звернення: 07.05.2019).
5. BDO international business compass : веб-сайт. URL: <https://www.bdoibc.com> (дата звернення: 07.05.2019).

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Пальчевич Г.Т., к.е.н., професор

*Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна*

Успішна реалізація інноваційної політики як складової соціально-економічної політики держави є рушійною силою суспільного прогресу, визначальною умовою підвищення конкурентоспроможності національної економіки, вирішення соціальних та екологічних проблем, зміцнення обороноздатності та економічної безпеки.

Впровадження інноваційної моделі розвитку економіки потребує чітких механізмів фінансування нововведень, пошуку та розширення джерел і можливостей залучення державних, приватних чи змішаних інвестицій для розвитку інноваційних галузей, забезпечення структурно-технологічної перебудови економіки, створення ефективної національної інноваційної системи.

Теперішній стан і тенденції фінансового забезпечення інноваційної діяльності в Україні характеризуються такими особливостями [3]: